MYSORE VILLAGE PANCHAYETS AND DISTRICT BOARDS (AMENDMENT) BILL, 1955.

Motion to refer.

Mr. SPEAKER.—Now, we shall take up the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill clause by clause. Sri Mulka Govinda Reddy has got a motion to refer the Bill to a Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, is being discussed for the last three days. . . .

Mr. SPEAKER.—You must move the motion.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, I move that the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following members with a direction that the report may be submitted within the 18th April 1955:

Sri B. Hutche Gowda
Sri L. Siddappa
Sri K. Pattabhiraman
Sri A. Bheemappa Naik
Sri H. M. Channabasappa
Sri N. C. Nagiah Reddy
Sri V. Venkatappa
Sri G. A. Thimmappa Gowda
and the mover.

Sir, many of the provisions that are included under this Bill are not satisfactory. Many members during the discussion have urged the necessity of improving some of the provisions of this Bill. Sir, regarding the District Boards, the Minister was pleased to say that some of the developmental activities of the District Boards may be divested from those bodies and some of the funds that were allotted to the District Boards may be earmarked for some purposes. Those moneys may be utilised for some other non-statutory agencies. Sir, the finances of the District Boards are derived under sections 105, 106 and 107 of the Village Panchayets and District Boards Act.

Section 105 says:

The following shall form part of, or be paid in the District Fund :—

(i) the balance of the District Fund and of the Rural Development Fund, if any, at the commencement of this Act;

(ii) all rates, cesses, tolls, fees and penalties paid to or levied by or on behalf of the District Board under this Act, and all fines imposed by a Magistrate under this Act or the regulations framed thereunder;

(iii) all rents from lands or other properties of the District Board;

(iv) all interest, profits and other moneys accruing by gifts or transfers from the Government or private individuals or otherwise;

(v) all proceeds of land and other property sold by the District Board including sale proceeds of grass and of the produce of trees not vested in private individuals on the sides of roads and on other public ground under the control and administration of the District Board and of timber fallen or felled therefrom ; and

(vi) all sums received by or on behalf of the District Board by virtue of this or any other Act.''

105-A.

(1) The Government shall levy a local cess at a rate of one anna in the rupee on all items. . . .

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is simply reading the sections.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—These three sections govern the finances of the District Boards and now. . . .

Mr. SPEAKER.—You can refer to the section or some points in it.

* Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concerned.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Now the Government wants to delete section (2) of 106 whereby they want to deprive the District Boards......

Mr. SPEAKER.—You must now make a speech showing the necessity for sending the Bill to a Select Committee and not on the consideration of the Bill.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Many of the developmental activities have to be undertaken by the District Boards and the cutting away of these finances to the District Boards will hamper their work and therefore the amendment as has been suggested by the Government should not be accepted.

Secondly, Sir, regarding the number of seats that are to be allotted to each taluk and how they have to be elected, clause 5 says:

> "51. District Board Constituencies.-(1) Every Revenue Taluk (excluding such portions of the Taluk as are included in a Municipality or area under the authority of a Sanitary Board or a Town Board) in the District shall be a constituency and each such constituency shall elect such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency as the Government may, by notification under sub-section (2), determine.
>
> (2) For purposes of sub-section (1) the Government shall, by notification in the *Mysore Gazette*, determine—
>
> (*a*) the number of seats allotted to each constituency; and
>
> (*b*) the number of seats, if any, reserved for the Scheduled Castes in any constituency."

Sir, this is one of the most controversial clauses in this Bill. Many members, most of the members in fact, have stated that a taluk should not be a constituency wherein three members or two members may be elected to the District Board and that on the other hand, there should be a single-member constituency. It has been emphatically and effectively stated that if the constituency is a single-member constituency, it is possible that proper representation of the local needs and local interests may be had. And it was also stated that if the constituency is a multi-member constituency, the members or the candidates that may contest will have to experience difficulties and inconveniences and they may also have to spend large sums of moneys. Further, it may also lead to confusion in the mind of the voter if there are a number of boxes. For example, in a constituency where there are two or three seats, if 9 to 12 candidates contest, it would create confusion in the minds of the illiterate voter and the purpose with which this direct election is introduced may be defeated. It was further stated that the moneys that may be spent if the constituency is a multi-purpose member constituency, will be saved if it is a single-member constituency.

Mr. SPEAKER.—The point now to be discussed is whether there is any necessity for referring the Bill to a Select Committee. The merits of the clauses and principles have been discussed yesterday. At this stage we must consider whether any useful purpose would be served by sending the Bill to the Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—That is why I am stating, that two opinions have been expressed in respect of this clause.

Mr. SPEAKER.—You can say only so much now.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Therefore, I feel there is every need to refer this Bill to the Select Committee where they can thrash out whether we should have single-member constituency by which effective representation can be given to the local interests and local needs or whether we should have a double-member or treble-member constituency whereby the voter will be given a cumulative vote.

Again, Sir, amendment to Section 53 is as follows:—

> "53. Electoral Rolls and qualifications of voters.—(1) So much of the electoral roll or rolls for the Assembly Constituency or constituencies as relate to the area

(SRI MULKA GOVINDA REDDY)

comprised within a District Board Constituency shall be the electoral roll for that District Board Constituency.

"(2) Every person whose name appears in the electoral roll for the District Board Constituency shall be entitled to vote at an election from such constituency and no person whose name does not appear in such roll shall vote at an election from such constituency."

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not read the Section. He may only say that this section needs change and therefore there is necessity for referring the Bill to a Select Committee.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I am not quite satisfied with this provision because the electoral rolls for legislative assemblies are prepared every year and on 1st October they will have come into force. But now that the Government are bringing this amendment to the Village Panchayets and District Boards Act of 1952, nobody did take interest to see that his name was enrolled in the electoral rolls that were prepared for the Assembly Constituency, so much so, the names of many members might not have been included in the electoral rolls for the Assembly Constituencies. So, this section deserves to be deleted and fresh electoral rolls for the District Board Constituencies should be prepared. Therefore, there is need for thrashing it out in the Select Committee.

Again, Sir, with regard to the amendment of Section 54, the other day, Hon'ble Minister was stating that the Government had certain powers and those powers will be divested if this amendment was not accepted. I for one don't see any cogency in the argument that was advanced by the Government. This Section also deserves to be thrashed out in a Select Committee.

Again Sir, regarding the representation of Scheduled Castes, it is a very delicate and ticklish problem and this section also deserves to be thrashed out in a Select Committee.

Again, Clause 11: there is considerable opposition for the deletion of Schedule IV to the Principal Act of 1952. All these sections are cumbersome and some of them deserve to be scrutinised in a Select Committee. I, therefore, move that this Bill be referred to a Select Committee consisting of the members that I have already proposed.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following Members with a direction that the report may be submitted within the 18th April 1955:

Sriyuts.—

1 B. Hutche Gowda
2 L. Siddappa
3 K. Pattabhiraman
4 A. Bheemappa Naik
5 H. M. Channabasappa
6 N. C. Nagaiah Reddy
7 V. Venkatappa
8 G. A. Thimmappa Gowda

and the mover."

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I have great pleasure in supporting the amendment moved by my Hon'ble friend Sri Mulka Govinda Reddy. My friends on the other side seem to take this very lightly . . .

Mr. SPEAKER.—They have agreed with the Hon'ble Leader of the Opposition to push through this Bill as early as possible.

*Sri J. MOHAMED IMAM.—As Hon'ble Members are aware, if we take the previous history of any important measure, the practice hitherto has been that any important Bill which affects the country or the people and which is intended to be placed permanently on the Statute Book, would not be passed unless it was first referred to a Select Committee. In fact, we referred all important Bills to Select Committees. So, it is a general principle rather than an

exception to do so. But now, unfortunately, the present Government, perhaps in their dictatorial attitude, want to rush through and hustle through this Bill and in their haste to rush through it, they find themselves in an awful trouble and create more complications. Sir, I may point out that many of the new Acts that have come into existence, specially after this Ministry took charge, were subject to series of amendments. Take any Act; it is not at all final. If you compare the present Statutes with the old ones, you will find that the old ones, when once they were passed, were never amended. But at present, you pass an important measure this year, and the next day you come forward with a series of amendments. For example, take the Sales Tax Act or any other Act. That is a clear indication to show that the Government and the Members of this House do not bestow as much thought as it is needed on those Bills. Hardly any Bill is passed in one year, it will be faced with some amendments next time. It is because whatever you do, you do not do it after deliberate and mature consideration. You will be anxious to pass it through whatever may happen and afterwards you will be in a quandry. Why my friend wants to refer this Bill to the Select Committee is that this measure is before this House for the last four years, and it is subject to a number of controversies. I do not want to go into details. Its principles are such that they cannot be accepted unanimously by this House. As we could see from yesterday's deliberations, many members from the Treasury Benches are of the view that some salient changes must be made and some drastic changes are to be effected. So, there are a number of clauses which are of a controversial nature and it is therefore quite necessary in the interest of the Government itself and to avoid future complications that a small Committee representing various shades of opinion sits together, goes through the Bill clause by clause and if necessary consults experts and takes evidence and then come to a happy conclusion. But it looks as though the Government think they have got their own majority and they can push it through. Well, Sir, I will ask only one question. The Government consulted their own partymen. They must have discussed it in their own Legislature Party. Why don't you extend the same courtesy to the House? Instead of making it a purely party issue, which confirms our doubt that this measure is utilised or misused by the majority party in their own interest, why don't you make it a non-party issue and take the members of other parties into your confidence? Let us all sit together and have the interest of the country at large and come to a happy conclusion. After all, all of us are interested in the future of the District Boards and in the welfare of the District Boards and we can tell you we are giving an opinion which is best suited for the District Boards and which will ensure smooth and happy working of the District Boards.

1-30 P.M.

But, on the other hand, Sir, I find the Minister wants to make this a party issue; he wants to consult his own party men. So, I could only call this measure as a measure by which they want to strengthen their own party and brighten their own party. Sir, some Hon'ble Member said that this measure should be passed in this session alone. I am quite in agreement with them. Let us not delay. Let us sit tomorrow itself, go through clause by clause and bring it before the House day after tomorrow. Two days' delay will not bring the heavens down. Sir, fortunately the points of controversy have been narrowed down. Regarding the number of seats to be allotted, the Minister has conceded. The second point is about the constituency, whether it should be multi-member constituency or single-member constituency. Well, we can all sit together, discuss the matter keeping the interest of the country in mind and come to a conclusion. In this connection, I want to put a question to the Hon'ble Minister. Can he give me the information about the expenses

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

incurred by the Chitaldrug District Board at the time of General Election? That will give us a fair and rough idea that the district board has to incur at the time of election. So, we study the pros and cons, the advantages and disadvantages of each district without any personal bias and come to a solution. If the measure is rushed through by Government on the strength of their majority and have this multi-member constituency, the consequences will be worst, for which we are not responsible. The other point is about the assignment of 6¼ per cent of land revenue. These are the few points on which there is difference of opinion and if these points are resolved, the Bill will be unanimously approved. Let us sit tomorrow alone and submit the report day after tomorrow to the House. Referring this to a Select Committee has all the advantages; nothing is lost thereby. On the other hand, if the measure is rushed through, you will be landing the country, especially the local bodies, into hopeless trouble.

SRI P. R. RAMAIYA (Basavangudi).—Sir, I rise to oppose the suggestion made by Hon'ble Member Sri Mulka Govinda Reddy and Sri Imam that this matter should be referred to a Select Committee. The subject-matter of this Bill has been discussed for the last four years and all the relevant points have been tackled. No doubt, there have been some differences of opinion regarding some items. But, I do not think that if even we sit for three or four days more, on those vital matters we can come to an agreement. There is bound to be differences of opinion regarding the point whether there should be a multi-member constituency or single-member constituency. There will be difference of opinion about 6¼ per cent land revenue assignment also. Even among the members of the same party, there may be differences. But, we have to be governed by one very important fact that no elections have taken place to the district boards for the last seven years and more, and it is very urgent and necessary that election takes place. For this reason, it is very necessary that this Bill be passed expeditiously and full co-operation is given by this House to the measure. It is not necessary to refer this to a Select Committee. In the course of the consideration of the clauses, suggestions may be offered by Hon'ble Members. I oppose the idea that the matter should be referred to Select Committee.

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ Assembly Constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ Delimitation ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು minimum population ಇಷ್ಟು ಇರಬೇಕು, maximum ಇಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಈ Delimitation ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಹ ಒಂದು ತತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ 51 ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ constituency ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ

> "having regard to the population of each constituency Government may, by notification under sub-section (2) determine. . . . . . ."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು minimum, maximum provide ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. Maximum, minimum ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. Delimitation ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಆ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. Direct Election ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದು favouritism ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ: ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ಪ ಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ.

ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಟಿ.-ನರಸೀಪುರ, ನಂಜನಗೂಡು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ 'not exceeding three seats' ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 30—35 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು 1,70,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಹೀಗೆ 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ minimum ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ maximum ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ 5—6 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು population basis ಮೇಲೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಂಚಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನನಾಯಕರು ಸಹ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಿಧ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿಗಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sri, I was thinking about the necessity of the motion made by Sri Mulka Govinda Reddy. But, now I feel that there is a necessity for this in the interest of this House itself and also of the country. Firstly, in the interest of this House because it is held out by the Hon'ble Minister who is in charge of the Bill that he would amend certain clause of the Bill and that he would informally consult some of the members of this House. I personally feel that if such things are allowed and continued to be practised, in course of time they would develop themselves into precedents which would not be in conformity with good parliamentary practice. Whenever a Bill of far-reaching importance is discussed, is sought to be amended by any competent authority like the Legislature, it is the established parliamentary practice to refer that measure to a Select Committee where all the clauses would be scrutinised by people of eminence and experience and also legal acumen. We have departed many a time from this practice and therefore I am compelled to support the motion.

Secondly, Sir, the Hon'ble Revenue Minister who is in charge of the Bill said yesterday that he would consider certain clauses like the representation of the districts, which was recommended by the Venkatappa Committee. When once a clause is to be given a go-by and a new clause is to be introduced, the other alternative method would be to ask one of the members to move an appropriate amendment at the appropriate time. As I said, that would, in course of time, create a precedent which would be negative to the procedure that we have laid down in the Rules of Procedure in our Legislature.

Regarding section 55, as I stressed yesterday, there was one difficulty which the Hon'ble Minister did not refer to or solve. Because I said yesterday, section 55 lays down that every member who resides in a municipal area and who is not less then 25 years of age can contest the election. But the other section which confers the right of voting in a particular constituency for the District Board restricts that; excluding those members living in a municipal area, the others can exercise their vote. Suppose a person living in Mysore goes to the Returning Officer at Nanjangud Taluk and files his nomination paper there, then I want to ask the Revenue Minister, how does the law provide under section 55 or any other provision of the original Act or the amending Bill for the Returning Officer to decide that case? To zerify the nomination paper of that gentleman who poses himself as a resident of Nanjangud but who actually resides in Mysore, he should look to the horoscope to determine his age and he should look to the certificate given by the Municipality. So far as

(SRI M. LINGANNA.)

his residence is concerned, it depends upon the facts about the candidate. Sir, if such a contingency were to arise, then there will be a lot of complications. So, if section 55 is suitably amended whereby the candidate is allowed to contest whose name is found on the Legislative Assembly Constituency, then probably the whole matter and the whole difficulty will be obviated. But now as it is, section 55 does not not provide for any such means for the Returning Officer to decide the validity or otherwise of the nomination of the candidate who comes from the municipal area and who wants to contest for the District Board election.

Further, Sir, the question of direct or indirect election is a matter which has been debated upon; also the question of constituency, whether multi-member or single-member constituency, has been debated upon and I believe that there is lot of difference of opinion so far as these matters are concerned, and the Minister who is in charge of this Bill clearly expressed that he would amend certain clauses in the amending Bill itself. So, he himself has thought that there is 99 per cent need for their amendment. As such, it would be better if the Bill is referred to the Select Committee with a direction to re-submit the report within one or two days. In this connection, I wish to submit that so far as taking away 6¼ per cent of the amount assigned to the District Board is concerned, it is a matter which we have to consider coolly and at great length. Because, if we take away 6¼ per cent of revenue that we have assigned to the District Boards, the utility of the Boards will not be there. As was clearly and in a most conventional manner expressed by the Chief Minister, the existance of the District Boards themselves will be set at naught, because without this 12½ per cent assignment to the District Board their work will be hampered. Of course, the argument was advanced by the Minister who was in charge of the Bill that 2,000 and odd miles of roads have been taken away by the Government under the road re-classification system, so much so the burden of the District Boards is being shared by the Government and so 6¼ per cent should not be given out to the District Board Funds. I believe that is not a valid ground on which 6¼ per cent of the amount should be taken away. Even that aspect has to be considered and the Minister probably may change his mind so far as the retention or otherwise of that particular clause is concerned. From all these points of view it is paramount that we have to refer the Bill to the Select Committee. If we are to allow ourselves to tread this path of consulting people so far as important clauses and important Bills are concerned and bringing amendments as and when necessary, we would in the ultimate run of time allow ourselves to circumvent the rules of procedure that have been laid down. It would land us into trouble and it would create a wrong precedent and it would not be in conformity with the parliamentary practice. So, I really submit—no doubt we may lose one or two days, but that does not matter, in the interest of proceeding in a high class manner,—that we should refer the Bill to the Select Committee and get its report within one or two days and then we would get a Bill which would be almost completely revised by the Select Committee, shorn of all its defects.

*SRI B. NARAYANASWAMY (Mysore-South).—Mr. Speaker, Sir, I object to this motion to refer the Bill to the Select Committee. Firstly, the mover of this motion has totally opposed this Bill and the principles underlying it. My own fear is whether this motion is in order; it has come from a member who has not agreed totally to some of the measures of the clauses of this Bill. Secondly, Sir, the composition of the Select Committee, the names that he has mentioned, also goes to show that members who have joined with him in opposing the several clauses of the Bill have been included and naturally the Select Committee would give a report contrary to the majority opinion that has been expressed in this House. What would be the consequence? Again, the matter would

be in great debate and the Select Committee Report may unfortunately be rejected. Is it then wise on our part to refer this matter to the Select Committee, that is a point to be considered by this House? Because, the majority of the members have agreed to the proposed amendment of several clauses. As such, Sir, I think, instead of referring the matter to the Select Committee, Sri Mulka Govinda Reddy and other friends who have opposed this amendment should have sent the amendments and placed them before the House for being passed. Instead of referring the Bill to the Select Committee, he would have been well-advised if he had proposed amendments to the several clauses and left the matter for the consideration of the House.

Mr. SPEAKER.—Now the Minister will reply.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Sir, this matter was engaging the attention of this Hon'ble House for over 2½ years; they have thought enough on this subject. The Bill consists of 11 sections. The controversy, if any, centres round the three sections. Firstly, in regard to constituencies, whether they should be multi-member constituencies or whether we should have single member constituencies, secondly, whether it is proper to omit sub-clause (2) of section 106—taking away the 6 1/4 per cent of the land revenue assignment which had been assigned to these District Boards; thirdly, whether the strength of the District Boards should be as mentioned in the schedule or as proposed in the amending Bill. Sri Imam pointed out that this Government is in the habit of hustling through Bills without referring to the Select Committee and that we are in the habit of entangling ourselves in difficult situations. A number of Bills have been referred to the Select Committees. Sri Imam was referring to Sales Tax (Amending) Act, that had been referred to the Select Committee. After a good deal of discussion, it became law after considering the report of the Select Committee. It is not as though we are trying to hustle through these legislations. As I pointed out yesterday, elections to District Boards should take place as early as possible. We have discussed the main principles and the general principles of the Bill enough for two days. There is difference of opinion among the Hon'ble Members regarding the point whether we should have a single member constituency or double member constituency. So far as Government is concerned, we should be guided by the majority of the opinion in this Honourable House. Occasions are not wanting when we tried our best, and even now we are trying our best, to take the Opposition to our confidence. We have consulted and we have been consulting on all important matters the Leader of the Opposition and the other Hon'ble Members. Even on this Bill, I had consulted the Leader of the Opposition before introducing this Bill.

As regards the strength of the District Boards, I said yesterday that I would consider the question of retaining the old schedule. Accordingly, I have sent an amendment to make necessary changes in sections 4, 5 and 11. As regards section 11, I am told that there is some legal difficulty for accepting the amendment. I think it has to be voted down.

Mr. SPEAKER.—Just to avoid the legal difficulty, another member has sent an amendment to that section. That can be voted.

Sri Kadidal MANJAPPA.—As regards the issue whether it is proper to deprive the District Boards of their legitimate share of land revenue assignment, I am still considering the question. I was thinking that if this sum is retained with the Government they could take District Boards roads and maintain them well. The Leader of the Opposition, time and again, has been criticising the Government for not taking adequate steps to get these District Board roads improved. I have been repeatedly telling him that the responsibility of maintaining these roads and keeping them in good order, is that of the District Boards and not that of the Government. If we had been allowed to retain 6¼ per cent land revenue assignment, we could have

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

taken away some of the District Board roads under our control and managed them properly. It is left to the Hon'ble Members.

Sri J. MOHAMED IMAM.—On a point of information, Sir, in regard to this $6\frac{1}{4}$ per cent of land revenue which was intended to be given over to the District Boards, was there any understanding that it should be purely earmarked for the maintenance of the roads or that it could go to the general expenditure according to needs?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Repairing the District Board roads is also a part of the functions of the District Boards. There is no earmarking on this question. If the Hon'ble Members do not want that Government should take over some of these District Board roads, I do not worry much myself. I am prepared to consider the question of deleting this clause, *viz.*, clause 10.

2 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಹಿಂದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಶೇಕಡ $12\frac{1}{2}$ ಯೊಳಗೆ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸೆಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬರುವುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ರೆವೆನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ಸೆಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಇಂಥ ಬಾಬಿಗೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುವುದನ್ನು ಇಂಥ ಬಾಬಿಗೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಇದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇಪದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Government should see that the District Boards work properly. If they do not work properly, then the responsibility is yours.

Mr. SPEAKER.—What you mean is that the ultimate responsibility is that of the Government.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೇನು ವರಮಾನವಿದೆಯೋ ಆ ವರಮಾನದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುವಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಸಹಾಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರೂ 11 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ $6\frac{1}{4}$ ರಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ವೊಬಲಗಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಿಪೇರಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರ: ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದು. ಮಾನ್ಯ ವಿರುದ್ಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪದೇಪದೇ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಅದರಲ್ಲೇನಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೇನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ತತ್ವವಾದರೂ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಲೆಯೊಳಗೇನೋ ಒಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಕಬಾಧಕ ಎರಡು ರೀತಿಯಿದೆ. ಬಹಳ ಜನರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪುನಃ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನಗತ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು

ತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ; ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನಗತ್ಯ, ಇಲ್ಲೇ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇವತ್ತೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಉಮೇದುವಾರನಿಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಹತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ನಾವು ತಂದಿಲ್ಲ.

Sri M. LINGANNA.—Sir, reservation of Scheduled Caste canditates is mentioned in section 55 and my observation with regard to that point is quite relevant.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇದು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆ ತರುವುದಾದರೆ, ಇದೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಹಿಂದಿನ ಬಿಲ್ಲು ಕಾನೂನಾಗದೆ ಇತ್ತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನಾವ್ಯಾಗ ಕಾನೂನಾಗುವುದು ?

Sri M. LINGANNA.—Otherwise, on what basis will the Returning Officer decide the validity of candidature ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, on account of the difference of opinion in regard to this section, the Bill was pending for one year without becoming law. Therefore, I am not prepared to re-open that matter once again and make it a controversial issue. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕಾ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—What will the Hon'ble Member say about his amendment ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I press my motion, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, be referred to a Select Committee consisting of the following Members with a direction that the report may be submitted within the 18th April, 1955 :

"Sri B. Hutche Gowda,
Sri L. Siddappa,
Sri K. Pattabhiraman,
Sri A. Bheemappa Naik,
Sri H. M. Channabasappa,
Sri N. C. Nagiah Reddy,
Sri V. Venkatappa,
Sri G. A. Thimmappa Gowda and the Mover."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—We shall now take up the clauses of the Bill. Clauses 2 and 3. There are no amendments to clauses 2 and 3. The question is :

"That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 4. There is only one amendment sent by the Hon'ble Minister.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move the following amendment to clause 4 :

"For clause 4 the following clause shall be substituted.—

"4. Amendment of section 50 of Mysore Act IV of 1952.

For sub-section (1) of section 50 of the Principal Act the following sub-section shall be substituted, namely.—

(1) Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each District in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder."

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಷ್ಟೇ ಇರುವುದು. 50ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ composition of District Boards ಎಂದು ಎರಡು ಕ್ಲಾಜುಗಳಿವೆ. ಮೊದಲು ಆ ಎರಡಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜಿಗೆ ಮಾತ್ರ substitution ಇರುವುದರಿಂದ ಷೆಡ್ಯೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—This amendment is in accordance with the wishes of the Hon'ble House. I will put the amendment to the vote. The question is :

"That for clause 4 the following clause shall be substituted.—

"4. Amendment of section 50 of Mysore Act IV of 1952 :

(MR. SPEAKER.)

For sub-section (1) of section 50 of the Principal Act the following sub-section shall be substituted, namely.—

(1) Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each District in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 4, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 4 as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 5. There are a number of amendments to clause 5 We shall take all of them together and they can be discussed. I will put them to vote one by one if necessary, after discussion. There is an amendment by Sri H. C. Linga Reddy.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—I am not moving my amendment Sir.

Mr. SPEAKER.—The next amendment is in the name of Sri Hutche Gowda. Possibly he may also not like to move the amendment in view of the amendment moved by the Hon'ble Minister himself.

***Sri B. HUTCHE GOWDA** (Thuruvekere).—No Sir, my amendment relates to constituencies. I want to move my amendment. Sir, I beg to move :

'That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words "not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2) determine," the words "at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency" shall be substituted'.

ಒಬ್ಬ - ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನ ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆರು ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಬಹು ಮಟ್ಟಿನ confusionಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲು ಕೂಡ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವುದಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು 5-6 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಇದೆ. ಆ ಸಂದೇಹವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅವರು Press ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಂಶಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗಿನಂತೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಆರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಖರ್ಚುಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವಾಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು.

Mr. SPEAKER.—Even if there is a single-member constituency the expenses will not be decreased.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಇನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಚುನಾವಣೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—If there was an indirect election, what you say is correct ; but so far as this is concerned, the expenses will not be decreased.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಏನೇ ಆಗಲೀ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved.—

"That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words

'not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2) determine', the words 'at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency' shall be substituted."

*Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—I beg to move that.—

CLAUSE 5.

"1. In sub-section 1 of the proposed section 51), for the word 'Taluk' occurring in lines 1 and 2 the word 'Hobli' shall be substituted.

2. For the words "such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine", the words "one member from each constituency:

Provided the Government shall have power to combine two Revenue Hoblies in any Revenue Taluk to make a double member constituency carrying a general and reserved seat wherever necessary in order to give representation to Scheduled Castes," shall be substituted.

3. "For items (*a*) and (*b*) of sub-section (2) of the proposed section 51 the following items shall be substituted namely,—

"(*a*) the number of seats reserved for the Scheduled Castes in each District; and

(*b*) the number of double member constituencies, if any, reserved for Scheduled Castes based on their population in each Revenue Taluk."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿತ್ತು ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಬಾವನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಲ್ಟಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬಾರದು, ಏಕ ಸದಸ್ಯರ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಆಗದೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ, ಏಕಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯದೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡದೇ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ರೆವಿನ್ಯು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಡೀಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಾ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೂ 5ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 36 ಜನ ಉಮೇದುವಾರರ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಅಂತ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹೋಬಳಿವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 36 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 5 ಹೋಬಳಿಗಳಿವೆ. ಗುಂಡಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ಹೋಬಳಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಟೀ-ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 5-5 ಹೋಬಳಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 36 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಒಂದು ನಿಗದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನಿಗೂಢವಾದ ತತ್ವ ಏನೆಂದರೆ-ಈಗಾಗಲೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಏಕಸದಸ್ಯರಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುವುದುವುದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಪೂಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ—ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಲಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆಯನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು—ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರನ್ನು ಏಕಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ

(SRI M. LINGANNA.)

ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹದ-ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ವಾದವನ್ನು ಈ ಹೋಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೂಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲೂ ಕೊಡಬಹುದು ಅಲ್ಲೂಕೂಡ It is a composite population ಇದೆ. It is not a population cent per cent of one community. As such, I believe that the argument advanced that the minority community can, wherever they be, be represented is a far-fetched argument. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿವಾರುಕ್ಷೇತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ. ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕ ಉಮೇದುವಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರು ಆಗುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೂರು ಜನ ಈ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಗುಂಪುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೋಬಳಿವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬೀಳದಿರಬಹುದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ದಡ್ಡರಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹಣಗಾರನಾಗಿ ಅಥವ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಗೂಂಡಾವರ್ತನೆಯ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ದಡ್ಡರಲ್ಲ. ಅವರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ, ಯಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ತೂಕಹಾಕಿ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲೀ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಈಗ ಓಟುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಯಾವುದಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಗುರುತುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಬಳೀವಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ, ನಂತರ ಉಳಿದ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಅದೇ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವರೂ ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಓಟುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಮೇದುವಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದಾಗಿದೆ.

2-30 P.M.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಶಂಕೆಯಮೇಲೆ ನಾನು ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಈ ವ ಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರುಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 80 ಸಾವಿರ ಜನರೇ ಇರಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನು 30 ಸಾವಿರ ಕಡಮೆಯೇ ಇರಲಿ, ಅಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಪಾರ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪಾರ್ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹೋಬಳಿವಾರು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಂಥಾ ಅನಾನುಕೂಲವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಇದ್ದರೆ ಅವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಲು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸರಿಸಮನ್ವಯವಾದುವುಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಓಟರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಈ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯಾವ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯೂ ನಡೆಯದಂತೆಹಾಗೆಯೇ ಜನರು ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯದಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವೀಗ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಮೂರು ಜನರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಜನರಲ್ಲಿ ಓಟನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಆ ಜನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲದನಲ್ಲದ ಪಾರ್ಟಿಪಕ್ಷಗಳ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ

ಯಿಂದ ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನೇರವಾಗಿ ಜನರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠುರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಿಂದಲೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಕೊಡುವಷ್ಟು ಕೊಡಲಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಈ ಹೋಬಳಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ವಾದಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಯಾವಾಗ್ಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಯಾವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.–Amendment moved:

"1. In sub-section 1 of the porposed Section 51), for the word 'Taluk' occurring in lines 1 and 2 the word 'Hobli' shall be substituted."

2. For the words 'such number of members not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine' the words 'one member from each constituency':

"Provided the Government shall have power to combine two Revenue Hoblis in any Revenue Taluk to make a double-member constituency carrying a general and reserved seat wherever necessary in order to give representation to Scheduled Castes," shall be substituted.

23. For items (a) and (b) of sub-section (2) of the proposed section 51, the following items shall be substituted namely,—

"(a) the number of seats reserved for the Scheduled Castes in each District; and

(b) the number of double member constituencies, if any, reserved for Scheduled Castes based on their population in each Revenue Taluk."

Sri J. MAHOMED IMAM.—I would like to know the procedure with regard to these amendments.

Mr. SPEAKER.—I have already stated that I would allow the Hon'ble Minister and the Hon'ble Members to move all the amendments, we shall discuss them together and then I will put the amendments one by one to the vote.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, I beg to move the following amendment to clause 5:

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

Sir, this is a consequential change. In the previous amendment that I moved, I had proposed to retain the Schedule. So, this becomes necessary. When we retain the schedule, this phrase will have to be deleted. This phrase provides for the election of not exceeding three candidates from each constituency. We have retained the schedule now and therefore there is no need for this phrase.

Mr. SPEAKER.–Amendment moved:

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಈ 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರೂ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಂದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಯಾ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಅವರವರೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತರಪೇತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರಬೇಕೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಯದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ '' ಈ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ; ದೇವರ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಾ ಪಕ್ಷದವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪಕ್ಷಪಾತ ಭಾವನೆಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ '' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ನುರಿತವರು ಇಂಥಿಂಥ ಅನುಭವ ಶಾಲಿಗಳೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಏಕೆ ಈ ಏಕಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆನು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇವರ ರಹಸ್ಯ ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೀಗ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೂ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.' ಆ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳೇನು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಎಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಈ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಂತು ಆರಿಸಿಬರುವುದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನೇ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇದರ ರಹಸ್ಯವೇನಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಬರಲಿರುವ ಈ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ದಾಹದಿಂದ ಕಾದುಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಿಸಿ ತಗುಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಈಗ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಈ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಡತಕ್ಕವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಂದ ಎಂತಹ ಪ್ರಮಾದಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದೇ ಇದರ ರಹಸ್ಯ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರೂ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಸೋತರೂ ಸೋಲಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಬರುವ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವೇ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಇರುವಂಥ ಈ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೇನೇ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. (ನಗು). ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ, ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧಕಕ್ಕಿಂತ ಬಾಧಕಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ತಾವು ಆ ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಫಲಕಾರಿಯಾದಂಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ . ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೋಬಳಿವಾರು ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಆದರ್ಶ ಚುನಾವಣೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧುವಾದುದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರ ಈ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ವಾರ್ಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ

ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಂಚ ಪ್ರಭಾವವಿರುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನಿಗೇನೂ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯೇ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಈ ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಬಡವರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ನಿಷ್ಕಾಮದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು.

Sri M. LINGANNA.—May I know the number in each ward in the Corporation area ?

Sri P. R. RAMAIYA.—The population of Bangalore Corporation is from 7½ to 8 lakhs. There are 50 wards. There are some wards the population of which is 5,000; there are some wards the population of which is 50,000; there are some other wards the population of which is 15,000. So, the population is not uniform.

ಇದರೊಳಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ನಾನು informal ಆಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಮೇದುವಾರರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಬರೀ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. Parliament ನಲ್ಲಿ single-member constituency ಇದೆ, Assemblyಗಳಲ್ಲಿಯೂ single member constituency ಇದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ multi-member constistuency ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯ ಬರಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆ ಎಂದರೆ England ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. England ನಲ್ಲಿ single-member constituency ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜನ ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಭವವಿದೆ. ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾರಿಗೂ ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಓಟುದಾರರಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹುಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಹುಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಬರಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಯಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಸದಸ್ಯತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು clause ಐದಕ್ಕೆ ಒಂದು amendment ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. "The number of seats reserved for the Scheduled Castes in each district". ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು original Actನ 52ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ನೋಡಿದಹಾಗಿಲ್ಲ. Section 52 says:

> "Seats shall be reserved in a District Board for the Scheduled Castes."

ಆದುದರಿಂದ ಈವಾಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

> "(2) The number of such seats shall bear, as nearly as may be, the same proportion to the total number of seats in the District Board as the population of the Scheduled Castes in the district bears to the total population of the district."

ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. Act ನಲ್ಲಿ 52ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ Scheduled Castes ನವರಿಗೆ seats are reserved ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರ proposed amendmentನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೇ reserve ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತಿದ್ದಾರೆ. Double member constituency reserve ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

Multi-member constituency ಇರಬೇಕೇ single member constituency ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಂದು constituencyಯಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಹೋಬಳಿ ಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಏನೊಂದು ಸಹಾಯ, ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತನ್ನ ಹೋಬಳಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಮನ ಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂ ಕನ್ನೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಬ್ಬರೂ ಮೂವರ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ multi-member constituency ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಷೇಮ, single member constituency ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ 5ನೆ ಕ್ಲಾಜಿಗೆ ಈಗ ಮೂರುಕಡೆಯಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು, ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾ ರದವರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೂಡ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಂದು, ಹೀಗೆ ಮೂರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. "Not exceeding three" ಎಂಬ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊ ಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದ ನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರು ವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಇದೆ, ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ multi-member constituency ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯರು single member constituency ಇರುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಷಯ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700-800 ಮತದಾರರಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆ ಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 5,000-10,000 ಹೀಗೆ ಮತದಾರರಿರುವ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಡೆ ಯಾರು ಪ್ರಬಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಬರುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊ ಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ: ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 6 ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ, ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳವರು ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಉಮೇದುವಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ? ಕಳೆದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾ ಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದ ರಿಂದ ಮತದಾರರಿಗೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾದುದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕುವು ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರ್ತು ಹಾಕಿರು ವುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಓದು ವುದಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇರುವವರು ಯಾರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು? ಈ ಗುರ್ತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ballot boxes provide ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. 6 ಜನಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಗುರ್ತಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ multi-member constituency ಇದ್ದರೆ ballot box ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ multi-member constituency ಇದ್ದರೆ ಓಟುದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಾ ಗಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಾಗಲಿ single member constituency ಇರಬೇಕು, ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ballot box ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ ಇದು ಸಣ್ಣ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರು ಜನವೆಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಓಟು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ single member constituency ಮಾಡಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ತಂದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದ ರಿಂದ ಹಿತವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನೋಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಆಯಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹೋಬಳಿ, ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿ ನಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದವರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಓಡಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವಂತೆ single member constituency ಇರಬೇಕು. 30 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು constituency ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದಿನ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿರುವಂತೆ 50ನೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಈ ರೀತಿ ಓದುತ್ತದೆ:

"Every District Board shall consist of members directly elected by the voters in each district in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder.

The Total number of seats in a District Board specified in the first column of the fourth schedule shall be the number specified in the second column thereof opposite to that district."

Total number of members ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ schedule ನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ, 30 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ upper limitನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. 30,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೆ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕವಾರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಕಡಿಮೆಯೂದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆಗಲಿ !

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗತಾನೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. The words "at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency" shall be substituted. Each constituency ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು definite ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, 5,000 ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10-11 ಹೋಬಳಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಆರು ಹೋಬಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನಾದರೂ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿ, ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗಣ್ಣ.—ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—10-11 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ, ಆರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವುದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು, ಉಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರೇ ಆದ್ದರೂ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅದರಮೇಲೆ......

Sri M. LINGANNA.—Chamarajanagar Taluk in Mysore carries six hoblies and the rest five, four, one and two. The total number of hoblies added together will not be more and as such there is necessity for creating a parliament there and the number will be within the Schedule provided for under the old Act.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆರೇ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ 9-10 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ 54 ಅಥವಾ 60 ಹೋಬಳಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತೂ unwieldy body ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಮೇಲೆ ಓಟಿನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಉಮೇದುವಾರರು ತೊಡಕುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲೂಕೂಡ, ಯಾವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೂವರು ನಾಲ್ವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಮೇದುವಾರರು ನಿಲ್ಲಕೂಡದೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಚಿಹ್ನೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಡಕುಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ತೊಡಕು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಮತದಾರರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ತತ್ವದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಿಂತ ತತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಮತದಾರರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವವರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವ ತತ್ವ ತಮ್ಮದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ತತ್ವ ನಮ್ಮ ತತ್ವ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ತಾವು ತಮ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ತತ್ವವನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆದಿದೆ; ವಾದವಿವಾದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಮಂದಿಯುವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I think the Minister has made an interim statement. ಏಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನೂ ಮಾತನ್ನಾಡುವವರಿದ್ದರು. ತಾವು ಒಂದು clarification ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂತಲೇ ಅವರು ಶುರುಮಾಡಿದರು.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Member say about his amendments ?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I press the amendments.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That in sub-section (1) of the proposed section 51, for the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency, as the Government may, by notification under sub-section (2), determine', the words 'at the rate of one member for every 30,000 of the rural population of each constituency' shall be substituted."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—What about the amendments of Sri M. Linganna ?

Sri M. LINGANNA.—As against the consolidated whipped up opinion built up from the last three days, I do not want to press my amendments.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in the new sub-section (1) of section 51, the words 'not exceeding three having regard to the population of each constituency' shall be omitted."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 5 as amended stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clause 5, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 6, 7, 8. The question is :

"That Clauses 6, 7 and 8 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 6, 7 and 8 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 9.

***Sri Mulka GOVINDA REDDY.**—I want to oppose Clause 9, Sir. It is stated as follows:—

"(b) if in any case the Judge is satisfied that the result of the election has been materially affected by the improper acceptance or rejection of any nomination or the improper reception or refusal of a vote or of any non-compliance with the provisions of this Act or of any rules made thereunder, the Judge shall set aside the election of the returned candidate."

It was urged yesterday by some Hon'ble Members that the Judge should go into the matter before the election actually takes place when a nomination paper has been improperly accepted or improperly rejected. Sir, if this question comes up in election dispute and settled after the election, it is quite possible that some of the members whose nomination papers were accepted and who contested the election, will have incurred huge expenditure and when such election is set aside, it will be unnecessarily making them to pay for the folly of the Returning Officer. And sometimes, it may so happen that by a lapse of long interval, a candidate whose nomination paper was rejected might be induced not to press his election petition when it is placed before the Judge. In order to obviate these difficulties, I strongly urge that summary proceedings should be provided for deciding whether a nomination paper was properly accepted or rejected. Because that provision has not been provided in this section, I vehemently oppose the clause, Sir.

Mr. SPEAKER.—What does the Hon'ble Minister say ?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir, though there is a certain amount of force in what my Hon'ble Friend Sri Mulka said, there are certain difficulties in accepting his suggestion just at present. This clause, section 9, deals with an amendment proposed to section 57. Section 57 provides for the determination of the validity of election and enquiry by the Judge. It also provides for the procedure to be adopted. This section runs into two pages. The suggestion made yesterday was that we must provide for the adjudication of pre-election disputes before election takes place. There is a lot of force in what Sri Mulka says. But there are some practical difficulties. If we provide in this clause that a Judge should enquire into the dispute before the election takes place, he may or he may not decide. Supposing due to some reason, he is unable to decide the case within the prescribed period, what has to be done is the question.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—It is so simple. . . .

Sri Kadidal MANJAPPA.—It is not so simple. I got this point examined in the Law Secretariat. Then the whole election will have to be stayed. Whether an appeal has to be provided against the decision of the Judge is also a point for consideration. Supposing the Judge gives a decision in favour or against the petitioner. If the opposite party approaches the High Court with a writ petition and if the High Court chooses to grant him interim relief. what should happen then? All these are matters to be considered in detail. I may assure the Hon'ble Member that the Government is in sympathy with the view expressed by him. We are going to examine the suggestions put forward by the Hon'ble Member and also by the other Members of the House.

There is also some other difficulty. This amendment deals with clause 3 of section 57. As I submitted earlier, 57 deals with the determination of the disputes subsequent to the election. So, if at all, a provision has to be made in section 56, for which no amendment is proposed in this Bill; that is also a point for consideration. Therefore, a new Bill will have to be introduced to provide for the settlement of these disputes before the election takes place. I may assure the Hon'ble Member once again that I am going to examine the point once again. If possible we will try to introduce an amending Bill as early as possible.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Before the District Board elections take place?

Sri Kadidal MANJAPPA.—As early as possible.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 9 stand part of the bill."

The motion was adopted.

Clause 9 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 10. There is an amendment by Sri Hutche Gowda. But it is not allowable for more than one reason. In this amendment, sub-section (1) of the original Section is also included, and it cannot be admitted. The Hon'ble Member cannot bring an amendment to the original section which is not in the amending Bill. Also for another reason, this amendment is not admissible. If this amendment is carried, it involves additional expenditure to the Exchequer. For that reason, also it cannot be admitted.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Hon'ble Minister just now said that he has no objection to concede 6 1/4 per cent.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I will be bound by the decision of the House, I said.

* **Sri B. HUTCHE GOWDA.**—Then I oppose the clause, Sir. I may be permitted to speak on the clause itself.

ಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಫಂಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 12½ ಯಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಖಾಯಮಾದ ಗ್ರಾಂಟು ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟು ಅಥವಾ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ವೆಂದು ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿ 1938 ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1936 ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಸುಮಾರು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಟೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಛಾರ್ಜಸ್ 25 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ ಲ್ಲದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರು ವುದನ್ನೂ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 12½ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೂ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಲಕ್ಷಣ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ; ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು ಸೆಸ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಸೆಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂಮೇಲೆ ಬರುವ ಸೆಸ್. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಐದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಶೇಕಡ 6 1/4 ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡು ವುದರ ಜತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 6 1/4 ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೂಲ್‌ಮಾಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಎರಡು ಕ್ಲಾಜು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾರ ದಿರುವಾಗ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸ ಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ದರು. ಈಗಲೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧ, ಶೇಕಡ 6 1/4 ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟೇ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ! ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಹಣ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ; ಒಂದು ಮೈಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಫಾಯಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಾರ್‌ವರ್ಡ್‌ಸಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1954-55 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್‌ಗೆ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಆಸ್ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ, 133 ಲಕ್ಷದ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರು ತ್ತಿದೆ. ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 89 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನಿಂದ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೋಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಈ ರೀತಿ 133 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವಾಗ ಖರ್ಚು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆನ್ಯುಯಲ್ ಮೈಂಟೆ ನೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹೊಸ ಸೇತುವೆ, ಕಾಸ್‌ವೇ ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್, ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ 91 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬ ನಿಂದ 62 ಲಕ್ಷ, ರಿಪೇರ್ಸ್ 42 ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ/ಕಲ ಸಕ್ಕೂ ಐಟಂವಾರು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್‌ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ 36 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀ ಟಿಂಗ್ 18 ಲಕ್ಷ 76 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಆರ್ಡಿನರಿ ರಿಪೇರ್ಸ್ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಪೇರ್ಸ್ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೇನೂ ಭಾರ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನ್ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರ 1/3 ಭಾಗ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 20 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿ ಸಿಲ್ಲ. ಇರುವ ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೇ ಎಷ್ಟೋ ಖರ್ಚಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡ 6¼ ಎಂದಿರು ವುದನ್ನು ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

(The Hon'ble Leader of the House rose).

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—I would like to oppose the Bill, Sir. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಈ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಲು ಅವ ಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The charges made by the Hon'ble Member are not correct. I have allowed the debate to go on for three days on a Bill which could have been finished in one day. The Hon'ble Leader of the Opposition will, I hope, agree with me if I say that I have given as many chances as were necessary. You must realise the difficulty about the time at our disposal.

There is a complaint from the Treasury Bench that I am too lenient.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The Chair is always lenient to us, Sir. My friend Sri Mulka referred to the Members of the Treasury Bench when he made that remark and not to the Chair.

(The Hon'ble Leader of the House rose again).

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If the Government are anxious that the Bills are to be rushed through, I suggested a procedure. In this particular case, only one Member of this Assembly has spoken against this clause. There is no amendment to the clause. Why should I not have a chance to speak on the Clause, Sir.

Mr. SPEAKER.—We have to consider the time at our disposal also.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—The Government bring these Bills at the fag end of the Session and they want to rush through the Bill. This is a very important Bill and it concerns the entire State.

Sir, I vehemently oppose this clause 10. If we accept this clause, it will cripple the functions of the local boards and especially the District Boards. The volume of work has increased enormously and especially from 1947-48, the work of the District Board has gone up by leaps and bounds.

3-30 P.M.

Sir, for High Schools alone, before 1948-49, District Boards were not spending anything. Since 1948-49, from Rs. 17,565 the expenditure of the District Boards on high schools has gone up to Rs. 3,31,606. Again the road works in Mysore State—the State Fund Roads maintained by Government—are 6,857 miles and District Fund Roads are 3,976 miles. While answering a question on 17th March 1955—question No. 266—the Minister for Public Health and Local Self-Government has stated that 3,177 miles and 2½ furlongs of roads have been transferred—these are inter-village communication roads—to the District Boards. So much so, the enormous responsibility that has devolved on these District Boards has gone up by leaps and bounds.' When such is the case, if the Government were to think of crippling the finances of District Boards, it is unthinkable, unimaginable and a retrograde step.

Regarding the finances of the District Boards, many a time, committees have been set up and those committees have suggested that the resources of the District Boards should be augmented. A committee was set up in 1938 under the Chairmanship of *Rajasevasakta* Hiranniah and that committee suggested that the resources of the District Boards must be developed. Again, Sir, a committee was set up under the Chairmanship of Sri V. Venkatappa. They have also suggested that the finances of the District Boards should be strengthened. "In recent years the introduction of prohibition in some districts has also deprived the District Boards concerned of the income from the Excise Revenue. Laterly, the Venkatappa Committee considered the subject of local finance in some detail and suggested measures for improving the resources of both the Village Panchayets and the District Boards." Accordingly a Bill was placed before the Assembly and an Act was passed. According to that Act, under sections 105, 106 and 107, certain finances were set apart for the use of the District Boards. Even there, the Government failed to implement section 107. This is what the Chandrasekharaiya Committee has stated regarding section 107. The resources that should have been set apart and made available for the use of the District Boards, Government have not kept up and they have not acted according to the functions as adumbrated in this Act and it is a dereliction of duty on the part of Government. "Except item No. 3, the rest are all sources which existed prior to the commencement of Act No. IV of 1952. So far as item No. 8 is concerned, the Revenues from the taxes referred to under it, have not yet been assigned by Government." Again, the Chandrasekharaiya Committee recommended the constitution of Taluk Boards. They emphatically and definitely state that the District Boards should have the

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

"compulsory assignment of 6¼ per cent of Land Revenue collected within the district, in addition to the assignment made from out of the 6¼ per cent of the Land Revenue collected for the whole State, excluding the cost of collection".

Again, Sir, regarding the District Board High Schools, a suggestion was made that the managemeet of these District Board High Schools should be taken over by the Government. Sir, the burden on the District Boards which are managing these high schools and which are incurring about 3½ lakhs of rupees of expenditure on these high schools would have lessened if this suggestion had been implemented. But the Government have emphatically stated according to the Report:

> "So far as the Government are concerned, it has been definitely ascertained that they have no intention of assuming charge of any of them. When the Director of Public Instruction was examined by the Committee, he expressed the view that it would not be possible to take over the High Schools under Departmental management, even with the transfer of the funds now spent for them. Again, the question of making arrangements for maintaining the existing works and institutons is not all. It would be a very serious obstacle to further progress if proper agencies are not made responsible for undertaking fresh projects which involve heavy cost and benefit two or more taluks in the District. In view of all these considerations, the Committee feels convinced that the District Boards have an undoubted role to play in the developmental activities of the District."

I wanted to bring this to notice of the Minister concerned because day before yesterday he was making a statement that most of the development activities that are now being undertaken by the District Boards need not be carried out by them but by some other bodies. Again it is stated here:

> "But there is no doubt whatever that such unofficial bodies will not be able to command either the prestige or the utility of statutory organisations, however well they may be constituted."

For these reasons, I emphatically oppose these amendments.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದವರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆಯೊ, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಆ ಕೆಲಸದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಈಗ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು; ಎರಡನೆಯದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್; ಮೂರನೆಯದು ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್. ಈ ಮೂರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಈ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಲೋಕಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ನಾನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, 8½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್ಸು ಈಗಾಗಲೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೇರು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಷೇರು ಸುಮಾರು 9½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಮಾರು 15-16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು, ಸಂಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಬಹುಶಃ 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೂ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ಸ್, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಇದನ್ನು ಅವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ, ಏನ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಅಂದಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅದೇ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದದ್ದು ಎಂದಲ್ಲ. ಅದರ ಕೆಲಸವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ತತ್ತ್ವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕೇಳುತ್ತ ಇರುವುದು ಕೇವಲ 6¼ ಲಕ್ಷ. 6¼ ಲಕ್ಷದ ಹತ್ತಿರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲೂಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲೂ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, the State finances gets upset. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಡೋಣ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯವರು ಈ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಉಪಹಾರದ ನಂತರ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು uncompromising ಆಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(At 3-42 P.M. the Members of the Opposition staged a walk out).

Mr. SPEAKER.—I will put Clause 10 to vote. The question is :

"That Clause 10 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 10 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 11. Clause 11 has got a negative effect. I will put it to vote. The question is :

"That Clause 11 will stand part of the Bill."

The motion was negatived.

Clause 11 was omitted from the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1, Title and Preamble. The question is :

"That Clause 1, the Title and Preamble stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sir,

"I beg to move that the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill, 1955, as amended, be passed."

The motion was adopted.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Shal we take up the Finance Bill after lunch ?

Mr. SPEAKER.—Yes. Now the House will rise and meet at 4-15 P.M.

The House adjourned for Lunch a Forty-five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Fifteen Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

Sri J. MOHAMED IMAM.—I would like to ascertain from the Minister for Local Self-Government one information. We have somehow completed the Village Panchayets and District Boards (Amendment) Bill. So, may I have an indication as to when they are going to hold elections because the Government were so anxious to push through the Bill. I want to know whether the elections are going to be held before June.

Mr. SPEAKER.—Just now the Bill is passed.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I understand the anxiety of the Hon'ble Leader of the Opposition. We will have to see the calendar of events. I will make a statement on this matter.

MYSORE AGRICULTURAL INCOME-TAX BILL, 1955.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—I move:

"That the Mysore Agricultural Income-Tax Bill, 1955 be taken into consideration."

*ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಎಂಟು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ಮತ್ತು ಸರ್ವರೂ ಸಮ್ಮತಿಪಡುವಂಥ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ.ಯವರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಕೂಡ ದೊರಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೂಡ ದೊರಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸನಗರ).—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದೇ ನಾನೂ ಕೂಡ 'ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ' ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಬಹಳ ಕಾತರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಾತರರಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಈ ಎಂಟು ಕೋಟಿ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸ್ವಭಾವದ ನಾಲ್ಕು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೆನು. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಗೂ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಮತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರಮಾನ ಸ್ವಲ್ಪವೆಂದು ಯಾರೂ ತಾತ್ಸಾರಮಾಡಬಾರದು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ದೊರಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೂ ಸಹ ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಡಗು, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾವಂಕೂರ್ ಮತ್ತು ಕೊಚಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬೀಹಾರ್, ಆಸ್ಸಾಂ, ಬಂಗಾಳ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ್, ಭೂಪಾಲ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮುಂತಾದ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಯಾವ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ Taxation Enquiry Report ಎನ್ನುವುದೂ ಒಂದು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮಾನ್ಯ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಈ ತೆರಿಗೆ